

مذكرات مجلس

دوره چهارم تقنینیه

جلسه ۱
صورت مجلس روز چهارشنبه
۱۵ شوال ۱۳۳۹

قبل آقایان حسن ظنی نشان داده و بنده را بسمت ریاست موقتی انتخاب فرمودند کمال تشکر را دارم هر چند که بواسطه علت مزاجیکه دارم از قبول این شغل معذورم ولی در پاس حسن اعتمادی که ملاحظه شد و در مقابل این حسن ظن آقایان استعفاء از این شغل را خارج از نزاکت دانستم بخصوص که این شغل شغل موقتی است این بود که امر آقایان را قبول کردم و امیدوار هستم که این چند جلسه که بعد از آن هیئت رئیسه دائمی تعیین خواهد شد بر حسب مأمول آقایان بتوانم وظائفی که بنده محول شده است انجام دهم و خدمتی که لایق حسن ظن آقایان بوده باشد تقدیم مجلس شورای ملی بشود بعد از اداء وظیفه شخصی يك وظیفه نوعی هم دارم که باید خدمت آقایان عرض کنم وظیفه نوعی شخص رئیس این است که اموری که مطمح نظر مجلس شورای ملی است بایستی در بدو امر و در موقع رسمیت تذکر بدهد هر چند آقایان در موقعیکه وکالت را قبول فرموده اند البته میدانند که بار سنگینی را بدوش میگیرند و میدانند چه نوع اموری بایشان محول خواهد شد معذالك بر حسب وظیفه بنده مجبور هستم تذکر بدهم برای اینکه تذکر بی انتفاع نیست در چند سال قبل در موقعیکه جنك بین الملل حادث شد اشخاصیکه علاقمند بامور این مملکت بوده اند و نظر خوبی نسبت باین مملکت داشتند تصور میکردند که باید مشی و مسلک این مملکت مشی بی طرفی باشد زیرا خیال میکردند که دولت ایران با مناسبات حسنه که با تمام دول میتواند داشته باشد بهتر میتواند بامورد اخلی مشغول و اصلاحاتی که ضروری است انجام دهد مجلس شورای ملی که منعقد شد این مسلک را تأیید و تعقیب کرد با وجود بادهای مخالفیکه در جریان بود و با وجود اختلافاتی که در افکار بود مجلس شورای ملی این مسلک را از دست نداد ولی بواسطه حوادثیکه از ید اختیار ما خارج بود قشونی از اجانب باین

آقای مؤتمن الملك - آقای مستشار السلطنه - آقای مساوات - آقای فهیم الملك - آقای عبدالملك - آقای معتمد السلطنه .

شعبه سوم - آقای صدر الاسلام - آقای مشیرالدوله - آقای امیر ناصر - آقای میرزا طاهر تنکابنی - آقای سدید الملك - آقای محقق العلماء - آقای مشار الملك - آقای جلیل الملك - آقای سلیمان میرزا - آقای میرزا علی کازرونی - آقای رفعت الدوله - آقای مؤتمن السلطنه . شعبه چهارم - آقای احتشام الدوله - آقای آفاسید فاضل کاشانی - آقای حاج آقا شیرازی - آقای آصف الممالك - آقای میرزا ابراهیم خان - آقای غضنفر خان - آقای عدل السلطنه - آقای حاج میرزا علی محمد دولت آبادی - آقای سلطان محمد خان - آقای حکیم الملك - آقای امین الشریعه - آقای بیان الملك .

شعبه پنجم - آقای محمد هاشم میرزا - آقای عبدالسلطنه - آقای سردار مقخم - آقای رکن الملك - آقای سردار معظم خراسانی - آقای حاج شیخ محمد حسین استرآبادی - آقای مشیر معظم آقای قواء الدوله - آقای حاج میرزا مرتضی - آقای نصرت الدوله - آقای طباطبائی . شعبه ششم - آقای ارباب کیخسرو - سهام السلطان - آقای حاج شیخ اسدالله - آقای آقا سید یعقوب - آقای حاج میرزا اسدالله خان - آقای امین الشجار - آقای شیخ الاسلام - آقای نجات - آقای بیان الدوله - آقای دکتر لقمان - آقای آفاسید کاظم .

مجلس یک ساعت و نیم از شب گذشته ختم شد

صورت مشروح مجلس يوم یکشنبه ۱۸ ذی قعدة ۱۳۳۹ مطابق اول اسد ۱۳۰۰ .

مجلس چهار ساعت قبل از ظهر در تحت ریاست آقای مؤتمن الملك تشکیل گردید

رئیس - قبل از اینکه شروع بکار اعتبار نامه بکنیم از آقایان اجازه میخواهم که چند کلمه بر حسب وظیفه عرض کنم اولاً از اینکه در یکماه

مجلس بیم ساعت قبل از غروب در تحت ریاست سنی آقای بیان الملك بصیت چهار نفر منشی آقایان نصره الدوله - مستشار السلطنه - غضنفر خان و عماد السلطنه تشکیل گردید .

برای انتخاب رئیس موقتی شروع باخذ رای شد آقایان حکیم الملك رکن الملك و آقا شیخ ابراهیم زنجانى بحکم قرعه برای استخراج آراء تعیین و باتفاق آقای نصر الدوله استخراج آراء نموده و از ۶۵ رای استخراج آراء نموده و از ۶۵ رای آقای مؤتمن الملك با کثرت ۵۹ رای بسمت ریاست موقتی مجلس شورای ملی انتخاب شدند . پس از آن برای انتخاب یکنفر نایب رئیس اوراق رای توزیع و پس از استخراج آراء آقای مدرس با کثرت ۴۸ رای از ۶۵ رای بسمت نیابت ریاست مجلس انتخاب شدند .

برای انتخاب یکنفر نایب رئیس دیگر نیز اخذ رای بعمل آمده و آقای حکیم الملك با کثرت ۴۱ رای از ۶۴ رای به نیابت ریاست انتخاب گردیدند . نظر باینکه آقای رئیس غایب بودند آقای مدرس بمقام ریاست جلوس نموده و بحکم قرعه شروع به تعیین شعب شش گانه گردید و بطوریکه ذیلاً مندرج است شعب مزبوره تعیین شدند .

شعبه اول - آقای سلطان العلماء - آقای نصیر دیوان - آقای منتصر الملك - آقای مدرس - آقای مستوفی الممالك - آقای مصمصم السلطنه - آقای عماد السلطنه - آقای شیخ محمد جواد - آقای میرزا ابراهیم قمی - آقای شیخ ابراهیم زنجانى - آقای فتح الدوله - آقای معتمد الدوله .

شعبه دوم - آقای میرسید حسن کاشانی - آقای میرزا هاشم آشتیانی - آقای سردار معظم کردستانی - آقای ملک الشراء - آقای صدرائی - آقای تدین

مملکت وارد و در تحت حوادث و مصائبی که از ورود قشون اجانب حادث شد مجلس شورای ملی منحل شد و از آنوقت تاکنون تقریباً شش سال می‌شود و شش سال است که انواع مصیبت و صدمه باین مملکت وارد آمده بنده از شرح این مسائل صرف نظر میکنم زیرا باین بنده اقتدر قابل نیست که شرح ویرانی دهات و مهاجرت‌هایی که دهاتی‌ها از این گوشه بان گوشه مملکت میکردند شرح دهم و بحسب سیرت آئین شما هم شاید شما اجازه ندهد که مصائبی که در سال مجامع و قحطی و امراضی که بر اثر آن اوضاع در این مملکت حادث شد بشنود هم بقدر بطور اجمال میتوان عرض کنم که امروز بعد از شش سال مجلس منعقد شده در حالیکه اگر درست ملاحظه شود امور این مملکت نه از حیث اوضاع اقتصادی و نه از حیث امور سیاسی با شش سال قبل هیچ شباهت ندارد و برای اینکه همین آقایان که از ولایات تشریف آوردند میدانند در این مملکت صادرات تقریباً صفر و واردات بحال خود باقی است در شش سال قبل وقتیکه از تعادل بودجه حرف میزدند کسر بودجه را سه کرویر میگفتند و حالا از ۱۷ الی ۱۸ کرویر حرف میزنند و همینطور از فقر و فاقه که در این مملکت پیدا شده یکنوع اضطراب در عقاید حاصل شده که آن اضطراب عقاید شاید تولید بعضی مسائل سیاسی کرده است اینها یک مسائل عمده هستند که باید ملاحظه نظر مجلس شورای ملی بشود اگر آقایان بفهمند که این مسائل یک بار سنگینی است و از اوضاع و احوالی که موجب آنها شده مسئول نیستیم شاید بنده هم با آقایان تا یک کدرجه همراه باشم ولی همینقدر عرض میکنم چیزیکه از آقایان و از مجلس شورای ملی میخواهم حسن نیت است و عزم و قانون خواهی آقایان باید متوجه باشند که برای امور امروزه مملکت چه اصلاحاتی ضرور است و حتی المقدور آن اصلاحات را بموقع اجرا گذارند بقیه بدهم همینه که حسن نیت و عزم و قانون خواهی پیدا شد ما میتوانیم با اصلاحات بزرگ امیدوار باشیم حالا اول چیزیکه بمجلس می‌آید مسئله اعتبار نامه است و برای اینکه نشان داده باشیم که این سه صفت در ما جمع است باید در بدایت امر یعنی در موقع رسیدگی بامر اعتبار نامه این سه صفت را مشهود و منظور داریم در خانه باید از عدم حضور نمایندگان آذربایجان یعنی عضو حساس مملکت عضویکه در اغلب اموریان مملکت همجور فداکاری کرده اظهار تأسف بشویم ولی عدم حضور آنها البته مربوط بمانیت و برای اینکه نشان داده باشیم که چقدر ما بوجود نمایندگان آذربایجان اهمیت میدهم چند روز دیگر که امر اعتبار نامه ما خاتمه یافت و مجلس رسمی شد بنده تقاضا خواهم کرد که مجلس یک کمیسیون مخصوص تعیین و بدوسیه انتخابات آذربایجان رسیدگی کرده و وکلاییکه در آنجا انتخاب شده‌اند زودتر تکلیف آنها را معین نماید

آقای سید یحیی قزوینی - اینکه آقای رئیس شرحی از عدم حضور نمایندگان آذربایجان فرمودند صحیح است و برای تذکر می‌خواهم عرض کنم که بمسئله انتخابات گیلان هم هنوز ترتیبی داده نشده و البته همینطور که برای حضور و کلاهی آذربایجان

اقدام میشود برای گیلان هم باید اقدام شود که انتخابات آنجا صورت گرفته و نمایندگان ایشان بمجلس حاضر شوند

صورت مجلس یوم چهارشنبه ۱۵ شوال المکرم ۱۳۳۹ را آقای نصرالدوله قرائت نمودند

رئیس - راجع بصورت مجلس اعتراضی هست یا نیست (ایرادی نشد)

رئیس - تصویب شد - شروع میشود بخواندن اعتبار نامه

(در این موقع آقای حاج شیخ محمد جواد مغیر شعبه اول راپورت شعبه مزبور را بمضمون ذیل قرائت نمودند)

در تاریخ ۲۱ شوال ۳۹ سه ساعت قبل از ظهر شعبه اول تشکیل بدو مراجع بدوسیه انتخابات استر آباد نموده راپورت آنرا بنظر معتمد نمایندگان میرساند - در ذیقعه ۲۷ انجمن انتخابات استر آباد تشکیل و در غره ذیججه همان سال اعلان انتخابات منتشر و از ۱۱ ذیججه الی ۱۵ در شهر استر آباد ۱۳۳۰ ورقه تعرفه داده شده از یوم ۱۷ ذیججه الی ۱۹ شروع باخذ رأی کردند علاوه ۷ شعبه نظارت در ۷ نقطه معین و کلیه در تمام نقاط ۵۳۸۹ ورقه تعرفه داده اند که بمجموع آراء شهر و اطراف ۶۶۸۹ رأی اخذ شده از غره ربيع الثانی ۳۸ مشغول به استخراج آراء گردیدند آقای حاج شیخ محمد حسین با اکثریت ۳۱۹۰ رأی از ۶۶۸۹ رأی بسمت نمایندگی استر آباد و مضافات انتخاب و شکایتی هم تا کنون از انتخابات استر آباد نرسیده لهذا شعبه ۱ تصدیق مینماید که انتخابات استر آباد و انتخاب آقای حاج شیخ محمد حسین صحیح و مطابق قانون انتخابات بوده است

رئیس - مخالفی هست؟ (گفته شد خیر) پس رأی میگیریم

آقایانیکه نمایندگی ایشان را پذیرفته و صحیح میدانند قیام کنند

(عده کثیری قیام نمودند)

رئیس - تصویب شد

راپورتی است راجع با آقای امین الشریعه قرائت می شود

(بمضمون ذیل قرائت شد)

در تاریخ ۲۳ شهر شوال شعبه اول مراجع بدوسیه انتخابات ایلات خمس کرده نظریات خود را بعرض نمایندگان محترم میرساند ۱ در تاریخ ۲۴ شهر رمضان ۱۳۳۷ انجمن نظارت تشکیل و اعلان انتخابات منتشر نموده اند از ۱۵ شوال الی ۲۳ شوال ۳۰۰۰ ورقه تعرفه توزیع و ۲۹۷۵ ورقه رأی مأخوذ داشته اند آقای آقا شیخ محمد تقی ملقب بامین الشریعه با اکثریت (۲۵۰) رأی بسمت نمایندگی انتخاب شده اند

۲ تاریخ اعتبار نامه با تاریخ ۲۵ شوال که در روز اتمام استخراج آراء بوده مطابق و در صورت مجلس هم راجع بیک هفته که قانوناً برای اخذ شکایات باید انجمن نظارت دائر باشد اشاره نشده بود این قضیه در شعبه موضوع بحث گردید و بالاخره نظر باینکه معلوم نبود انجمن نظارت برای اخذ شکایات دائر بوده چون شکایتی نرسیده بهمین مناسبت روز استخراج آراء را آخرین روز انتخاب دانسته اعتبار

نامه را بآن تاریخ نوشته با اصلا برای اخذ شکایات حاضر نشده همان روز استخراج آراء اعتبار نامه را امضاء و با انتخابات خانه داده شکایتی هم ابتدا در مجلس از انتخابات نشده بود چون تا کنون هم شکایتی بمجلس اظهار نگردیده شعبه این مسئله را قابل اهمیت ندانسته تصدیق بر صحت انتخابات ایلات خمس و نمایندگی آقای امین الشریعه مینماید

رئیس - راجع به نمایندگی آقای امین الشریعه مخالفی هست یا نیست (اظهاری نشد) رأی میگیریم

آقایانیکه نمایندگی آقای امین الشریعه را تصویب مینمایند قیام نمایند (عده کثیری قیام نمودند)

رئیس - تصویب شد - آقای آصف الممالک مغیر شعبه چهارم (در این موقع آقای آصف الممالک راپورت شعبه چهارم را بمضمون ذیل قرائت نمودند)

شعبه چهارم بتاريخ ۱۰ ذیقعه ۱۳۳۹ بدوسیه انتخابات آباد و توابع آن رسیدگی و تدقیقات لازم در جریان انتخابات آنجا بعمل آمده - اعتراضاتی که با انتخابات آنجا وارد دیده بقرار ذیل است

اولاً - راجع باعلان انتخابات است که مطابق شرحیکه در صورت مجلس مینویسند هیئت نظارت آن جا در روز ۱۷ رجب ۱۳۳۷ در مسجد جامع جمع و برای تمهید مقدمات انتخابات پس از تبدل افکار مقرر داشته اند در روز ۱۹ رجب مشغول تعرفه دادن شوند و در روز مزبور هم شروع بدادن تعرفه نموده اند مطابق این ترتیب مدت اعلان را برای حوزه انتخابیه آباد و اقلید و لوات ۳ روز فرار داده اند در صورتی که در آخر صورت مجلس مینویسند که از همان روز ۱۷ شروع بدادن تعرفه نمودیم و از این قرار مطابق صورت مجلس اعلانی نشده و در دوسیه انتخابات هم هیچگونه راپورتی که حاکی از اعلان مدت آن باشد وجود ندارد

ثانیاً - راجع بابام دادن تعرفه است که مطابق صورت مجلس هیئت نظارت آنجا قائل بمحدود ساختن ایام تعرفه دادن نشده و قبلاً اعلان نداده و نظر باینکه انتخاب کنندگان را در موعد گرفتن تعرفه آزاد نموده اند ۲۹ روز ایام تعرفه دادن طول کشیده

ثالثاً - راجع بمدت اخذ آراء همانطور که برای ایام دادن تعرفه موعدی را قبلاً پیش بینی و اعلان نکرده برای اخذ آراء نیز ایام قانونی را رعایت ننموده و اقتدر نشده اند تا هر کس رأی خود را آورده بصندوق بیندازد و باین جهت ۱۸ روز انجمن نظارت برای اخذ آراء دائر بوده است

رابعاً - برای انجام انتخابات دو حوزه اقلید و لوانات و قفزی نیز موعد مقرر ننموده چنانچه آراء اقلید در ۱۷ رمضان رسیده و آراء لوانات و قفزی در عشر اول رمضان

رابعاً - در نتیجه قرائت آراء صورت آراء هر حوزه و اینکه آراء مزبوره شامل حال چه اشخاصی بوده مشخص نیست و فقط معترض است که از ۳۹۶۸ تعرفی ۳۴۱۴ رأی گرفته شده و به ۱۹۷۴ رأی شاهزاده اسمعیل میرزا بنمایندگی آنجا معین شده اند

خامساً - ایامی را که قانوناً برای اصفا شکایات مقرر است انجمن رعایت نکرده در روز ختم آراء انتخابات را خاتمه داده است - نظر بمراتب مذکوره که تمام جریان انتخابات مزبوره مخالف با مقررات قانون انتخابات است و در دوسیه نیز راپورتی که

کاشف از عملیات هیئت نظارت باشد سوای همین صورت مجلس ملاحظه نشد شعبه اساس انتخابات آباد و توابع را مختل دانسته صحت نمایندگی شاهزاده اسمعیل میرزا را از حیث جریان قانونی و مخالفت با اساس قانون با اتفاق آراء رد مینماید

رئیس - مخالفی هست (گفته شد بلی)

رئیس - خوب - پس امروز رأی نمیگیریم

موافق نظامنامه میماند برای جلسه بعد

(خطاب آقای آقامیرزا ابراهیم قلی خطاب بنمایندگان) راپورتی است راجع به آقای آقا شیخ محمد جواد - چون خودشان مغیر شعبه هستند و شاید خودشان نخواهند قرائت نمایند منشی شعبه قرائت میکند

(آقای آقامیرزا ابراهیم راپورت مزبور را بمضمون ذیل قرائت نمودند)

شعبه اول در تاریخ ۲۵ شهر شوال رسیدگی بدوسیه انتخاب مشهد نموده شرح جریان انتخابات آن نقطه را برای استحضار خاطر نمایندگان محترم بعرض میرساند انجمن نظارت مرکز مشهد در ۱۱ شهر رمضان ۱۳۳۷ تشکیل گردید و اعلان انتخابات را منتشر نموده اند از ۵ شوال تا ۱۵ روز برای دادن تعرفه ۵ روز هم برای اخذ آراء معین نمودند نیز سیزده شعبه نظارت در نقاط جزء و بلوکات ذیل تشکیل داده اند

بلوک جام - باخزر - سرجام - پائین ولایت - بیوه - زن - ازدمه - شاندریز - گل مکان - چناران - رادکان - جولانی - درزاب - قبادکان و کلیه در شهر مشهد ۱۳ حوزه انتخابیه جزء ۳۹۹۹۳ ورقه تعرفه توزیع و ۳۳۷۵۶ ورقه رأی مأخوذ داشته اند آقای آقا شیخ محمد جواد با اکثریت تامه ۲۴۸۶۳ رأی بنمایندگی مشهد منتخب شده اند دو نفر شکایت در حین انتخابات به انجمن نظارت مرکزی رسیده و انجمن جواب آنها را داده اعتراضات و جواب انجمن مشروحاً در صورت مجلس ثبت شده بوده شعبه اعتراضات و جواب انجمن را تحت مطالعه قرار داده اعتراضات را غیر وارد و جواب انجمن را صحیح دانسته تا بحال هم شکایتی نرسیده لذا بقیه انتخابات مشهد را مطابق مقررات قانون دانسته و صحت نمایندگی آقای آقا شیخ محمد جواد را تصدیق مینماید

رئیس - در این راپورت مخالفی هست یا خیر (اظهاری نشد)

رئیس - رأی میگیریم

آقایانیکه نمایندگی آقایانیکه نمایندگی قیام نمایند (عده کثیری قیام نمودند)

رئیس - تصویب شد - راپورتی است راجع با آقای سلطان العلماء قرائت میشود

(آقای حاج شیخ محمد جواد بمضمون ذیل قرائت نمودند)

شعبه اول در غره ذیقعه رسیدگی بدوسیه انتخابات بروجرود کرده مراتب برای استحضار خاطر نمایندگان محترم بعرض میرساند

یک - انجمن نظارت در سوم رجب تشکیل و اعلان انتخابات را منتشر کردند از ۲۴ رجب تا ۴ شعبان ده روز برای توزیع تعرفه و پس از آن ۵ روز برای اخذ رأی معین کردند علاوه شعبه نظارت در چاپلیق و بختیاری چهارلنگ تشکیل دادند کلیه در حومه بروجرود و شعبه چاپلیق و بختیاری چهارلنگ ۹۵۷۴ ورقه تعرفه توزیع و ۸۶۷۱ ورقه رأی اخذ شده است

آقای مستشار السلطنه با اکثریت ۳۲۷۲ رأی بسمت نمایندگی بروجرود انتخاب شده اند - دو فقره شکایت راجع با انتخاب آقای مستشار السلطنه بدولت رسیده

۱ - جمعی بوزارت داخله شکایت کرده اند که مستشار السلطنه رئیس نظمی است و بقره پلین مردم را مجبور مینماید بخودش رأی بدهند

۲ - افتخار الاسلام رئیس انجمن نظارت مرکزی بعد از استخراج آراء و معلوم شدن اشخاصی که حاکم اکثریت بوده اند بمقام ریاست وزراء شکایت میکنند که انتخابات مبنی بر دسیسه بوده است از طرف وزارت داخله مواد شکایات بایالت لرستان تلگراف و توضیح خواسته میشود ایالت جواب میدهند مستشار السلطنه ۲۰ روز قبل از شروع با انتخابات از ریاست نظمی استعفا داده پلین هم فقط مراقب انتظامات است مداخله ای در امور انتخابیه ندارد و آقای افتخار الاسلام هم خودشان کاندید و کالت بوده اند حالاً که اکثریت معلوم و ایشان محروم شده اند از کارکنانر جسته و کناره مینماید در صورتیکه انتخابات تماماً در تحت نظر ایشان جریان داشته و اگر دسیسه در کار مشاهده میگردند چرا قبل از استخراج آراء و تشخیص اکثریت اظهار نفرمودند علاوه جمعی هم کتباً و تلگرافاً رضایت خودشان را از انتخاب آقای مستشار السلطنه اظهار کرده اند لهذا شعبه تصدیق

حاکم اکثریت بوده ۲۷۲۴ انجمن نظارت باینکه در موقع انتخابات آقای عزیزاده خان نایب الحکومه چاپلیق و بختیاری چهارلنگ بوده آراء ایشان هم منحصر است به چاپلیق و بختیاری که مقرر حکمرانی ایشان است و کالت آقای عزیزاده خان را قانوناً رد کرده و به آقای سلطان العلماء کاندید از شمارالیه دارای اکثریت ۲۲۳۴ رأی بوده اند اعتبار نامه داده است ایالت لرستان هم تصدیق میکنند که در آنوقت آقای عزیزاده خان نایب الحکومه چاپلیق و بختیاری بوده است در این صورت اشکالی در نمایندگی آقای سلطان العلماء بنظر شعبه نمیرسد لذا صحت انتخابات بروجرود و نمایندگی آقای سلطان العلماء را تصدیق مینماید

رئیس - در راپورت مخالفی هست یا خیر (اظهاری نشد)

رئیس - رأی میگیریم

بهنمایندگی آقای مستشار السلطنه قرائت میشود (آقا شیخ محمد جواد بمضمون ذیل قرائت نمودند)

در غره ذیقعه شعبه اول رسیدگی بدوسیه انتخابات بروجرود کرده مراتب برای استحضار خاطر نمایندگان محترم بعرض میرساند

یک - انجمن نظارت در سوم رجب تشکیل و اعلان انتخابات را منتشر کردند از ۲۴ رجب تا ۴ شعبان ده روز برای توزیع تعرفه و پس از آن ۵ روز برای اخذ رأی معین کردند علاوه شعبه نظارت در چاپلیق و بختیاری چهارلنگ تشکیل دادند کلیه در حومه بروجرود و شعبه چاپلیق و بختیاری چهارلنگ ۹۵۷۴ ورقه تعرفه توزیع و ۸۶۷۱ ورقه رأی اخذ شده است

آقای مستشار السلطنه با اکثریت ۳۲۷۲ رأی بسمت نمایندگی بروجرود انتخاب شده اند - دو فقره شکایت راجع با انتخاب آقای مستشار السلطنه بدولت رسیده

۱ - جمعی بوزارت داخله شکایت کرده اند که مستشار السلطنه رئیس نظمی است و بقره پلین مردم را مجبور مینماید بخودش رأی بدهند

۲ - افتخار الاسلام رئیس انجمن نظارت مرکزی بعد از استخراج آراء و معلوم شدن اشخاصی که حاکم اکثریت بوده اند بمقام ریاست وزراء شکایت میکنند که انتخابات مبنی بر دسیسه بوده است از طرف وزارت داخله مواد شکایات بایالت لرستان تلگراف و توضیح خواسته میشود ایالت جواب میدهند مستشار السلطنه ۲۰ روز قبل از شروع با انتخابات از ریاست نظمی استعفا داده پلین هم فقط مراقب انتظامات است مداخله ای در امور انتخابیه ندارد و آقای افتخار الاسلام هم خودشان کاندید و کالت بوده اند حالاً که اکثریت معلوم و ایشان محروم شده اند از کارکنانر جسته و کناره مینماید در صورتیکه انتخابات تماماً در تحت نظر ایشان جریان داشته و اگر دسیسه در کار مشاهده میگردند چرا قبل از استخراج آراء و تشخیص اکثریت اظهار نفرمودند علاوه جمعی هم کتباً و تلگرافاً رضایت خودشان را از انتخاب آقای مستشار السلطنه اظهار کرده اند لهذا شعبه تصدیق

میکند صحت انتخابات بروجرود و نمایندگی آقای مستشار السلطنه را

رئیس - اعتراضی هست (اظهاری نشد)

اعتراضی نیست رأی میگیریم

آقای مستشار السلطنه را تصویب مینمایند قیام نمایند (اغلب قیام نمودند)

رئیس - تصویب شد - راپورتی است از شعبه دوم راجع با آقای رفعت الدوله قرائت میشود

(آقای تدین بمضمون ذیل قرائت نمودند)

شعبه دوم بدوسیه انتخابات جیرفت و مضافاتش بدقت رسیدگی نموده و برای استحضار مجلس شورای ملی عرض مینماید که انجمن نظارت مرکزی انتخابات از تاریخ دهم جمادی الثانی ۳۸ جیرفت تشکیل و چهار انجمن جزء دیگر هم در چهار نقطه از مضافات جیرفت دائر شده و با رعایت مواد قانون انتخابات عملیات خود را انجام داده است از اینقرار که در تمام نقاط مزبوره ۱۷۲۷ ورقه تعرفه توزیع شده و از این مقدار ۱۷۲۲ ورقه با اوراق رأی برگشته و آقای رفعت الدوله با اکثریت ۱۵۳۹ رأی از کل آراء واصله و کالت دارال شورایی انتخاب شدند پس از آن انجمن مرکزی میرفت در مدت معینه قانونی برای وصول و اصفا شکایات منتظر بوده و شکایتی نرسیده لهذا صورت مجلس انتخابات را تهیه و اعتبار نامه باسم آقای رفعت الدوله صادر و خاتمه انتخابات را اعلام محکمه است بنابر این شعبه دوم انتخابات جیرفت و مضافاتش را موافق قانون دانسته و چون تا بحال هم شکایتی نرسیده لهذا صحت انتخاب آقای رفعت الدوله را تصدیق مینماید

رئیس - مخالفی هست (گفته شد خیر) پس رأی میگیریم

آقایانیکه این راپورت را تصویب و نمایندگی ایشان را تصدیق مینمایند قیام نمایند (کثر نمایندگان قیام نمودند تصویب شد - راپورت دیگری است راجع با آقای مؤتمن السلطنه قرائت میشود)

(ایضا آقای تدین بمضمون ذیل قرائت نمودند)

شعبه دوم بدوسیه انتخابات تربت حیدریه و مضافاتش کاملاً رسیدگی نموده و بمجلس شورای ملی عرض مینماید که انجمن نظارت مرکزی انتخابات تربت حیدریه در خود تربت در شهر صفر ۳۸ با نه انجمن جزء در نقاط کانه دیگر با رعایت مواد قانون تشکیل گردیده و موازی ۷۹۹۳ ورقه تعرفه در تمام نقاط مزبوره توزیع شده که از این مقدار موازی ۷۱۵۸ ورقه تعرفه با اوراق آراء برگشته و آقای مؤتمن السلطنه خراسانی با اکثریت ۶۹۲۶ رأی از ۷۱۵۸ رأی مزبور و کالت دارال شورایی انتخاب شده پس از آن انجمن نظارت مرکزی در مدت معینه قانونی برای وصول و اصفا شکایات منتظر بوده ولی اصلا شکایتی نرسیده لهذا صورت مجلس انتخابات را تهیه و اعتبار نامه باسم آقای مؤتمن السلطنه خراسانی صادر و خاتمه انتخابات را اعلام کرده است

بنابر این شعبه دوم جریانات انتخابات تربت حیدریه را با مضافاتش موافق قانون دانسته و چون از اول افتتاح مجلس شورای ملی تا آخر مدت مقرر قانونی نیز شکایات جریده نرسیده لهذا صحت انتخاب آقای مؤتمن السلطنه را تصدیق مینماید

رئیس - مخالفی هست - (اظهاری نشد) - رأی میگیریم

آقایانیکه نمایندگی ایشان را تصویب

میکنند قیام نمایند - (اغلب قیام کردند) تصویب شد
رایورتنی است راجع به آقای ارباب کیخسرو
قرائت میشود .

(بعضیون ذیل قرائت شد)
شعبه دوم بدو سیه انتخابات زردشتیان بدقت
رسیدگی نموده و برای استحضار مجلس شورای ملی
عرض مینماید که در سه نقطه از نقاط مهمه ایران
که طهران کمران یزد باشد انتخابات زردشتیان
با رعایت مواد قانون انتخابات بعمل آمده و بطور
خلاصه از اینقرار است

اولاً - در طهران انجمن نظارت انتخابات در
شهر ربیع الاول ۱۳۳۷ تشکیل شده و موازی ۲۰۷
ورقه تعرفه توزیع کرده است که از این تعداد ۱۸۰
ورقه تعرفه با اوراق رأی برگشته و آقای ارباب
کیخسرو با اکثریت ۷۳ رأی از ۱۸۰ رأی انتخاب شده است
ثانیاً - در کمران انجمن نظارت مرکزی در
شهر ربیع الثانی ۱۳۳۷ تشکیل و دریم ورقه
هم دو انجمن جزء دائر گردید و در تمام نقاط مزبور
۶۴۳ تعرفه توزیع شده و از این مقدار ۶۴۰ ورقه
تعرفه با اوراق رأی برگشته و آقای ارباب کیخسرو
با اکثریت ۶۳۶ رأی انتخاب شده است

ثالثاً - در یزد انجمن نظارت مرکزی در شهر
رجب ۱۳۳۷ تشکیل و سه انجمن جزء هم در مضافات
یزد دائر گردیده و موازی ۱۲۴۷ ورقه تعرفه توزیع
شده که تماماً با اوراق رأی برگشته است و آقای
ارباب کیخسرو با اکثریت ۱۰۹۶ رأی از ۱۲۴۷
رأی مزبور انتخاب گردیده است بنابراین در نقاط
سه گانه فوق و مضافات آنها موازی ۲۰۹۷ ورقه
توزیع شده و از این تعداد موازی ۲۰۶۷ ورقه
تعرفه با اوراق رأی برگشته و آقای ارباب کیخسرو
با اکثریت ۱۹۰۵ رأی از کل آراء بوكالت دارا -
الشورا ایملی برای دوره چهارم تقنینه انتخاب گردیدند
اما در خصوص کمران و مضافاتش شکایتی

نرسیده و ایالت و انجمن نظارت مرکزی آنجا هم
صحت انتخابات آنجا را تصدیق کرده اند ولی راجع
به یزد از طرف معبودی از زردشتیان مقیم آنجا
بوزارت داخله و ریاست وزراء وقت شکایاتی رسیده
که يك قسمت آن مبنی بر عدم رضایت از انتخاب
اعضای انجمن نظارت مرکزی آنجا و تقاضای اینکه
اعضای انجمن مرکزی یزد از مسلمین انتخاب شوند
قسمت دوم مبنی بر سوء جریان انتخابات آنجا است
از طرف وزارت داخله بحکومت یزد امر رسیدگی
شده بحکومت یزد جواب میدهد که قسمت اول از شکایات
آنها غیر دارد و بعلاوه غیر قانونی است و قسمت
دوم هم چون مطابق و مدرکی ندارد قابل توجه
نیست و بعلاوه بحکومت کمال مراقبت را در حسن
جریان انتخابات آنجا داشته و دارد و در نتیجه بحکومت
انجمن نظارت مرکزی بود صحت انتخابات آنجا تصدیق
نموده و از این تاریخ به بعد دیگر شکایتی نرسید و نظر
باینکه شکایات یزد در بدو امر در حسن جریان انتخابات
بوده و مستقیماً بوزارت داخله و ریاست وزراء اظهار
شده در صورت مجلس انتخابات یزد از آنها ذکر
نشده و فقط تلکرافات شکایات آمیز در بدو سیه
انتخابات ضبط می باشد و بر طبق آن در دویم رفته از
طرف ۱۸ نفر از زردشتیان تهران بوزارت داخله و
ایالت تهران شکایت واصل شده که يك قسمت آن
مبنی بر تشکر از خود انجمن نظارت زردشتیان تهران

بواسطه اینکه انجمن مزبور در یزد متشکبان مزبور
را از حق انتخاب محروم ساخته است و قسمت دیگر
آن مبنی بر سوء جریان انتخابات است . راجع
به قسمت اول از شکایات پس از توضیح خواستن
حکومت انجمن نظارت جواب میدهد که محرومیت چند
نفر از حق انتخاب مبنی بر خروج آنها از طریق
زردشتی است در صورت مجلس انتخابات هم تايك
قسمت تصریح شده است و قسمت دوم از شکایات
چون بخود انجمن اظهار نشده در صورت مجلس
اشاره بآن نشده و بعلاوه مطلق و مدرکی هم نداشته
در مقابل از طرف ۱۵۰ نفر ورقه رضایت از انجمن
و حسن جریان انتخابات تهران بوزارت داخله و ایالت
تهران رسیده که فعلاً در بدو سیه ضبط می باشد لهذا
ترتیب اثری در آن داده نشده است

خلاصه انجمن های نظارت کمران و یزد بالاخره
انجمن نظارت تهران که سمت مرکزیت نسبت بانجمن
های کمران و یزد دارد و حکومت و ایالت های مربوط
به آنها صحت انتخابات زردشتیان را تصدیق نموده
اند و بعد از شکایات معروضه که در حین جریان انتخابات
رسیده شکایات دیگر هم واصل نگردیده و
انجمن نظارت تهران پس از
انقضای مدت قانونی برای وصول شکایات منتظر و
شکایتی هم نرسیده بود آقای ارباب کیخسرو را
بوكالت مجلس شورای ملی منتخب دانسته و اعتبارنامه
باسم ایشان صادر و خاتمه انتخابات را اعلام داشته
است شعبه دوم نیز بشکایات واصله از یزد بطهران
که در بدو سیه موجود بوده رسیدگی نموده و آنها را
وارد ندانسته زیرا که دارای مدرک و ماخذی نیستند
بنابرین انتخابات زردشتیان را موافق قانون دانسته و
و چون تا بحال هم شکایات جدیدی نرسیده لهذا صحت
انتخاب آقای ارباب کیخسرو شاهرخ را برای دوره
چهارم تقنینیه تصدیق مینماید

رئیس - مخالفی نمی بینم . رأی میگیریم اشخاصی
که این رایورتن تصدیق و نمایندگی ایشان را تصویب
میکنند قیام نمایند . (اغلب قیام نمودند) تصویب شد
رایورتنی است راجع بنماینده کی آقای دکتر لقمان
قرائت میشود

(آقای حاج شیخ اسدالله مخبر شعبه ششم رایورتن مزبور را بمضمون ذیل قرائت نمودند)

شعبه ششم رسیدگی بدو سیه انتخابات کلیه بیان
و نمایندگی آقای دکتر لقمان نموده شرح انتخابات
از اینقرار است که در شهر جمادی الثانيه ۱۳۳۸
بامر وزارت داخله بحکومت طهران انجمن مرکزی
را در طهران تشکیل داده و انجمن نظارت انتخابات
را مطابق قانون جریان و خاتمه داده پس از آن
دستور العمل برای انتخابات بدو سیه های جزء از قبیل
کاشان همدان یزد بروجرد فارس کردستان اصفهان
کرمانشاهان داده و انتخابات بدو سیه های جزء نیز تماماً
مطابق قانون انتخابات ایالات و ولایات شروع و خاتمه
داده که شرح آنها تماماً در صورت مجلس ها درج
است و در صورت مجلس خلاف قانونی دیده نشده و
آقای دکتر لقمان با اکثریت ۱۷۵۰ از ۲۶۴۹ رأی
انتخاب شده اند شکایاتی در بدو سیه نبود و نیز در مدت
قانونی شکایتی شعبه نرسیده لذا شعبه ششم با اتفاق

آراء صحت انتخابات و نمایندگی آقای دکتر لقمان
را از طرف کلیه بیان تصدیق مینماید

رئیس - ایرادی هست (اظهاری نشد) پس
رأی میگیریم آقایانیکه نمایندگی ایشان را تصویب
مینمایند قیام نمایند

اغلب نمایندگان قیام نمودند
رئیس تصویب شد - رایورتنی است راجع به
آقای محمد هاشم میرزا قرائت شود
بعضیون ذیل قرائت شد
شعبه ششم رسیدگی بدو سیه انتخابات مشهد و
توابع و نمایندگی شاهرزاده محمد هاشم میرزا را
نمود

انتخابات مشهد و توابع از اینقرار است انجمن
نظار مرکزی مشهد در یازدهم شهر رمضان ۱۳۳۷
تشکیل شده و پس از نشر اعلانات از ه شوال شروع
بدادن تعرفه نموده مدت دادن تعرفه را ۱۰ روز معین
نموده اند و اخذ آراء در ۵ روز بعمل آمده و برای
حوزه های جزء سیزده انجمن نظار از نقاط جزء
مطابق صورتیکه در جدول قانون انتخابات است بشرح
ذیل تشکیل داده اند

بلوک جام • باخزر سرچام • یابین ولایت •
بیوه زن • ازده • شاندیز • گل مکان • چناران
رادکان • چولانی • دژ زاب • تبادکان کلیه در
شهر مشهد و سیزده حوزه انتخابیه جزء ۳۹۴۹۳
ورقه تعرفه توزیع شده و ۳۳۷۵۶ رأی اخذ شده
و آقای محمد هاشم میرزا با اکثریت ۲۳۳۹۱ رأی
بسمت نمایندگی حوزه انتخابیه مشهد و توابع منتخب
منتخب شده در حین انتخابات دو فقره شکایت بانجمن
نظار مرکزی رسیده و جواب شکایات را انجمن نیز
داده که در صورت مجلس انتخابات مندرج است و چون
شکایات وارد نبوده شعبه لازم بشرح دادن آنها را
نمیدانند و جریان انتخابات مشهد چنانچه مشروحاً در
صورت مجلس انتخابات نوشته شده مطابق قانون
بوده در مدت یکماه پس از افتتاح مجلس شکایتی نیز
شعبه نرسیده لهذا شعبه ششم با اتفاق آراء صحت
انتخابات مشهد و نمایندگی شاهرزاده محمد هاشم میرزا
را از آن حوزه تصدیق مینماید

رئیس - آقای آقا شیخ محمد جواد مخالفید
آقا شیخ محمد جواد - خیر

رئیس - پس مخالفی نیست - رأی میگیریم
آقایانیکه نمایندگی آقای محمد هاشم میرزا را
تصدیق مینمایند قیام نمایند
عده کثیری قیام نمودند
رئیس - تصویب شد رایورتنی است از شعبه دوم قرائت
میشود

آقای تدین بمضمون ذیل قرائت نمودند
شعبه دوم بدو سیه انتخابات طبس و مضافاتش
رسیدگی نموده و برای استحضار مجلس شورای ملی
عرض مینماید که انتخابات مزبوره موافق قانون بعمل
آمده و شکایات و اعتراضی هم از اول تا بحال نرسیده لذا
شعبه دوم صحت انتخاب مشیر معظم را از حوزه انتخابیه
طبس و مضافاتش تصدیق مینماید اما بطوریکه بر
احدی مخفی نیست مشارالیه در حکومت سیاهو زیر و
در قیام بر ضد حکومت ملی شرکت نموده است اگر
شرکت او قبل از انتخابش میبود موافق شرط هم

انتخابیه همدان برای در جزین تعرفه فرستاده
نشده و آنها را از حق انتخابات محروم داشته اند
در اینموضوع بجدول انتخابات مراجعه شد چون
اسمی از در جزین در آنجا پسرده نشده شکایت
مزبور غیر وارد است لهذا شعبه سوم انتخاب آقای
سهام السلطان را از حوزه انتخابیه عراق صحیح
می داند

رئیس - مخالفی هست (گفته شد خیر) -
رأی میگیریم آقایانیکه نمایندگی ایشان را تصویب
میکنند قیام نمایند (جمعی قیام نمودند) تصویب
شد رایورتنی است راجع با آقای بیان الملک قرائت
می شود

(ایشا آقای امیر ناصر بمضمون ذیل قرائت
کردند)
در شعبه سوم بدو سیه و اعتبارنامه و صورت مجلس
انتخابات عراق مذاقه و رسیدگی شد چون انتخابات
عراق مطابق ترتیبات قانونی جریان یافته و شکایتی
نیز در این باب نرسیده است فقط یک فقره تظلم از
اهالی بلوک در جزین عراق رسیده که تعرفه با آنجا
فرستاده نشده و آنها را از حق انتخابات محروم داشته اند
در اینموضوع بجدول انتخابات مراجعه شد چون اسم
در جزین جزء حوزه انتخابیه عراق ذکر نشده
شکایت اهالی در جزین غیر وارد است - لهذا
شعبه سوم انتخاب آقای بیان الملک را از عراق
تصدیق مینماید

رئیس - آقای مدرس مخالف هستید
مدرس - بلی بنده مخالفم
رئیس - پس میماند برای جلسه بعد
در اینموقع آقای سهام السلطان رایورتن شعبه
ششم را راجع به آقای حاج شیخ اسدالله بمضمون ذیل
قرائت نمودند

شعبه ششم راجع بدو سیه انتخابات حوزه معلات
و کمره و سایر البلوک توابع و نمایندگی آقای حاج
شیخ اسدالله رسیدگی بعمل آورده در تاریخ ۱۹ ذیحجه
۱۳۳۶ اعلان انتخابات در معلات منتشر و بموجب
مواد قانونی اعلان انتخابات در معلات منتشر و بموجب
مواد قانونی اعلان و توزیع تعرفه و اخذ آراء در
حوزه معلات و بعضی بلوک آن واقع و در موقعیکه
برای تشکیل انجمن انتخابات کمره و سایر البلوک
معین شده بوده بواسطه انقلابانیکه در آن نقاط
رخ داده و اقدامات رجعیلی انتخابات آنجا بناخیز
افتاده مدتی هم بواسطه اختلاف حکومت معلات و کمره
برای تعیین موقع و ترتیب انتخابات و مکاتباتیکه
مابین حکام ووزارت داخله واقع شده بر مدت تأخیر
افزوده تا تاریخ محرم ۳۹ که انتخابات آن نقاط نیز
صورت گرفته آراء ۳ حوزه معلات و کمره و سایر
البلوک قرائت شده و از ۵۱۴۱ رأی که از آن سه
حوزه اخذ شده بود آقای حاج شیخ اسدالله معلاتی
با اکثریت ۲۴۲۱ رأی انتخاب و جریان انتخابات
موافق مواد قانونی بوده و در صورت مجلس مدت يك
هفته که برای وصول شکایات تعیین شده قید نشده
ولی در صورتیکه انتخابات آنجا در ۱۱ ربیع الاول ختم
شده اعتبار نامه در ۱۸ نوشته شده که معلوم میشود
ماده ۴۵ را نیز مراعات نموده اند و شکایاتی هم در ضمن
این مدت از معلات و کمره بوزارت داخله رسیده
بود شعبه آن اظهارات را دقت نموده چون مواد
شکایات سکنه بر صحت جریان انتخابات وارد نمیآورد
لذا مورد توجه شعبه نگردید در مدت یکماه پس از
افتتاح مجلس نیز شکایاتی بشعبه نرسید لذا شعبه
با اتفاق آراء صحت جریان انتخابات و نمایندگی آقای
حاج شیخ اسدالله را از حوزه معلات و کمره تصدیق
مینماید

رئیس - رایورتنی در صورتی مفصل مینویسند
که شکایاتی وارد شده باشد در صورتی که شکایتی نشده
باشد تفصیل لازم نیست
مدرس - بنده هم مخالفت ندارم ولی آنچه میماند
بعضی شکایات وارد شده بوده است که از آنها
اظهاری نشده
امیر ناصر - در بدو سیه که در شعبه رسیدگی شد
شکایاتی نبود فقط يك فقره شکایت رسید که چون
وارد نبود شعبه قابل ندانسته ورد نمود
رئیس - رأی میگیریم آقایانیکه نمایندگی
ایشان را تصدیق مینمایند قیام نمایند

قانون انتخابات از حق انتخاب محروم میگردد
ولی چون شرکت مشارالیه بعد از خاتمه انتخاباتش
بود لذا شعبه دوم رأی قطعی را در این موضوع منوط
بتصویب مجلس میداند

رئیس - چون رایورتن شعبه مبنی بر مخالفت
نیست چنانچه مخالف نباشد ممکن است رأی گرفت و
هرگاه مخالفی باشد میماند برای جلسه بعد مخالفی
هست یا خیر

بعضی اظهار کردند بلی
رئیس - پس میماند برای جلسه بعد
(در این موقع آقای حاج شیخ اسدالله مخبر شعبه
ششم رایورتن شعبه مزبور را بمضمون ذیل قرائت
نمودند)

شعبه ششم رسیدگی بدو سیه انتخابات مشهد و
توابع و نمایندگی آقای دکتر امیرخان امیراهلم نموده
شرح انتخابات بقرار ذیل است پس از آنکه انتخابات
مشهد در تاریخ رمضان ۱۳۳۷ شروع و مطابق
قانون خاتمه یافته و آقای محقق الدوله
از مشهد منتخب شده بودند بعد از قبول نمایندگی
و گرفتن اعتبارنامه آقای محقق الدوله مرحوم شده
و در عوض آقای محقق الدوله در تاریخ شهر جمادی -
الثانی ۳۸ انجمن نظار بامریات برای انتخاب یک نفر
نماینده تشکیل بعد از نشر اعلانات در شهر مشهد ۱۰
روز تعرفه داده و ۵ روز اخذ رأی نموده اند و برای
حوزه های جزء چهار انجمن تعیین نموده اند مطابق
شرح ذیل

گوپایه جات چناران رادکان یکی بلوک جام
بلوک باخزر یکی بلوک بیوه جن و مرچام و یابین ولایت
شریف آباد یکی بلوک تبادکان میان ولایت در زاب
چولانی خانه یکی ولی یابین انجمنهای چهار گانه
اجازه داده شده که از تمام حوزه های جزء که در جدول
قانون انتخاب ذکر شده رفته تعرفه داده رأی گرفته
شود و انجمنهای جزء نیز در تمام نقاط جزء تعرفه داده
مطابق قانون اخذ رأی نموده تا آراء را بمشهد آورده
اند کلیه تعرفه که بتمام حوزه های مشهد داده شده
۱۶۲۱۱ تعرفه بوده و کلیه آرائیکه اخذ شده ۱۵۹۸۷
بوده و آقای امیراهلم با اکثریت ۱۵۶۳۸ رأی انتخاب
شده اند انجمن نظار مراعات ماده ۴۵ را نموده اند
ولی اصلاً شکایتی از انتخابات نشده و در مدت قانونی
شکایتی نیز بمجلس نرسیده لذا شعبه با اتفاق آراء
صحت انتخابات و نمایندگی آقای امیراهلم را از حوزه
مشهد و توابع تصدیق مینماید

رئیس - مخالفی نمی بینم - رأی میگیریم
آقایانیکه نمایندگی آقای امیراهلم را تصویب میکنند
قیام فرمایند - (عده کثیری قیام نمودند) - تصویب
شد رایورتنی است راجع به آقای سهام السلطان
چون مخبر شعبه ناخوش هستند منشی شعبه باید
قرائت کند

(در این موقع آقای امیر ناصر رایورتن شعبه
مزبور را بمضمون ذیل قرائت نمودند)

شعبه سوم بدو سیه و اعتبارنامه و صورت مجلس
انتخابات عراق رسیدگی و بدقت مطالعه نمود چون
انتخابات عراق مطابق ترتیبات قانونی جریان یافته
و شکایتی نیز از این باب نرسیده است فقط يك فقره
تظلم از اهالی بلوک در جزین عراق بدولت رسیده که
نه از طرف حوزه انتخابیه عراق و نه از حوزه

رئیس — رأی میگیریم — آقایانی که این راپورت را تصدیق مینمایند قیام کنند جمعی قیام نمودند

رئیس — تصویب شد — راپورتی است راجع به آقای آقامیرزا هاشم آشتیانی آقای امیر ناصر بمضمون ذیل قرائت نمودند

شعبه سوم باعتبار نامه و صورت مجلس و دوسیه انتخابات سبزوار رسیدگی و مذاقه نمود انتخابات سبزوار موافق شرعیات قانونی جریان یافته و هیچ نوع شکایتی در این باب نرسیده است فقط در صورت مجلس انتخابات سبزوار انجمن مرکزی اشاره مینماید که صندوق گراب که یکی از صندوقهای جزء سبزوار بوده بواسطه اینکه از مدت معینه شش روز دیرتر رسیده و بعلاوه ۱۹۰ ورقه رأی بیشتر نبوده و با کثرت سکنه وارد نمیشاخت ترقیف گردید چون این اقدام انجمن نظارت سبزوار مخالف با قانون انتخابات نبوده لهذا شعبه سوم انتخاب آقا آقامیرزا هاشم آشتیانی را از حوزه انتخابیه صحیح میدانند

رئیس — رأی میگیریم آقایانیکه نمایندگی ایشانرا تصویب مینمایند قیام کنند جمعی قیام نمودند

رئیس — تصویب شد — آقای زنجانی چه میفرماید

آقا شیخ ابراهیم — قیلا نفرمودید اعتراضی هست یا خیر

رئیس — اعتراض داشتید

آقا شیخ ابراهیم — بلی

رئیس — وقتیکه میگویم رأی میگیریم باید بگوئید من اعتراض دارم و قتیکه نمیگوئید البته رأی گرفته میشود همیشه که من نباید آن کلمه مخصوص را بگویم (جمعی تصدیق نمودند)

(راپورت شعبه دوم بمضمون ذیل

قرائت شد)

شعبه دوم بدوسیه انتخابات سبزوار مضافاتش بدقت رسیدگی کرده و برای استحضار مجلس شورای ملی عرض مینماید که انجمن نظارت مرکزی انتخابات در سبزوار در شهر صفر ۱۳۳۸ تشکیل و بعد پنج انجمن جزء در پنج نقطه دیگر از مضافات سبزوار دائر شده با رعایت مواد قانون انتخابات وظایف قانونی خود را انجام داده است از اینقرار که در تمام نقاط مزبوره موازی ۱۲۶۱۶ ورقه تعرفه توزیع شده و از این تعداد ۱۱۸۵۷ ورقه با اوراق برگشته و آقای رئیسالتجار خراسانی با کثرت ۱۰۸۶۳ رأی از کل آراء مزبوره بوکالت دار شورای ملی برای دوره چهارم تقبیه انتخاب شده است پس از آن انجمن مرکزی سبزوار برای وصول و اصغای شکایات در مدت معینه قانونی منتظر شده ولی شکایات نرسیده لهذا اعتبار نامه باسم آقای رئیسالتجار خراسانی صادر و خاتمه انتخابات را اعلام کرده است ولی مجلس شورای ملی را از این نکته مستحضر میسازد که مطابق صورت مجلس انتخابات سبزوار و مضافات آن انجمن نظارت مرکزی انتخابات سبزوار صندوق گراب را که از صندوقهای جزء سبزوار بوده بواسطه آنکه از مدت معینه ۶ روز دیرتر رسیده توقیف کرده و

بعلاوه ۱۹۰ ورقه رأی در آن بیشتر نبوده و با کثرت مزبوره هم سکنه وارد نمیشاخته لذا ترتیب اثری بر آن نداده است بنابراین شعبه دوم بجهات فوق و اینکه اهالی گراب هم شکایتی نکرده اند اقدام انجمن را تصدیق و انتخابات سبزوار و مضافاتش را موافق قانون دانسته و چون تابعال هم شکایتی نرسیده لهذا صحت انتخابات آقای رئیسالتجار خراسانی را تصدیق مینماید

رئیس — مخالفی هست (گفته شد خیر) رأی میگیریم آقایانیکه نمایندگی ایشانرا تصدیق میکنند قیام نمایند (اغلب قیام نمودند) تصویب شد راپورتی است راجع بنمایندگی آدینه جان آخوند از ترکمان

(آقای امیر ناصر بمضمون ذیل

قرائت نمودند)

شعبه سوم بدوسیه اعتبار نامه نماینده طوائف ترکمان یموت و کوکلان رسیدگی نمود در دوسیه انتخابات مزبوره ترتیبات معموله صورت مجلس موجود نبوده حکومت استر آباد تلگرافاً بوزارت داخله اطلاع میدهد که آدینه جان آخوند با کثرت ۵۹۱۶ رأی بنمایندگی ترا که منتخب گردیدند چون جریان انتخاب ترکمان بطور ساده وبدون دسیسه و آلاش بود و شکایتی نیز نرسیده است لهذا شعبه نمایندگی آقای آدینا جان آخوند را از طرف ایلات یموت و کوکلان صحیح میدانند

رئیس — رأی میگیریم آقایانیکه نمایندگی آدینه جان آخوند را تصویب مینمایند قیام کنند (جمعی قیام نمودند) تصویب شد راپورتی است راجع باقا سید محمد دست غیب قرائت میشود

(ایضاً آقای امیر ناصر بمضمون ذیل قرائت کردند) در شعبه سوم بدوسیه و اعتبارنامه و صورت مجلس انتخابات بندر عباس و توابع آن رسیدگی بعمل آمد انتخابات بندر عباس از روی صورت مجلس و دوسیه آن معلوم میشود بوضعی ساده جریان یافته است از عبارات صورت مجلس مفهوم میگردد که از روز اول نشر اعلان انتخابات تا روز توزیع تعرفه چهار روز بیشتر مدت نداشته در صورتیکه مطابق ماده ۲۱ قانون انتخابات از روز نشر اعلان تا روز توزیع تعرفه کمتر از ده روز نمیتوان مدت قرار داد لیکن چون بندر عباس جای کوچک و اهالی آنجا کاملاً بنکات قانونی آشنا نبودند بعقیده شعبه عدم مراعات مدت نشر اعلان مبطل انتخابات آنجا نمیشود نیز یک فقره تلگراف شکایت باسم کمیانی بامضاء حسن نام از طرف ۹۰۰ نفر اهالی عباسی و میناب بمقام ریاست وزراء مغایره شده مبنی بر اینکه تحصیل راجع به انتخابات عباسی و سرقت اوراق آراء و تغییر آنرا توسط پست ارسال داشته ایم چون حسن نام امضا کننده تلگراف غیر معروف و شکایات مزبوره هم جزء دوسیه دیده نشده لهذا تلگراف مزبور قابل توجه نبوده و شعبه سوم با کثرت آراء انتخاب آقای آقامیرزا محمد باقر دست غیب را از حوزه انتخابیه بندر عباس و توابع آنجا صحیح میدانند

رئیس — آقای محمد هاشم میرزا مخالفید ؟ **محمد هاشم میرزا** — بلی بنده مخالفم **رئیس** — پس مینماید برای جلسه بعد (در اینموقع آقای تدین راپورت شعبه

دوم را راجع بسلطان محمد خان

بمضمون ذیل قرائت نمودند)

شعبه دوم بدوسیه انتخابات نائین و مضافاتش رسیدگی نموده و برای استحضار مجلس شورای ملی عرض مینماید که انتخابات نائین و مضافاتش موافق قانون بعمل آمده و شکایات و اعتراضی هم از اول تا بحال نرسیده لذا شعبه دوم صحت انتخاب سلطان محمد خان نائینی را از حوزه انتخابیه نائین و مضافات آن تصدیق مینماید اما بطوریکه پوشیده نیست مشارالیه در کابینه سیاه معاون و در قیام و اقدام برضد حکومت ملی شریک بوده است اگر شرکت او قبل از انتخابش میبود موافق شرط نهم قانون انتخابات از حق انتخاب محروم میگردد ولی چون شرکت مشارالیه بعد از خاتمه انتخاباتش بوده لذا شعبه دوم رأی قطعی را در این موضوع منوط بتصمیم مجلس میدانند

سردار معظم — میخواهم عرض کنم اگر کسی راجع به راپورتی مخالف باشد امروز باید مذاکره شود یا بعد

رئیس — مثل مشیر معظم مینماید و موقوف

بجلسه بعد میشود اگر آقایان تصویب فرمایند جلسه را خاتمه دهیم جلسه آتیه فردا چهار ساعت بظهر مانده باشد

رفعت الدوله — چهارشنبه باشد بهتر است

رئیس — باید قبلاً اجازه بخواهید بعد مذاکره کنید

آقا سید یعقوب — خوب است مقرر فرمایند جلسه آتیه چهارشنبه باشد که شعبه ها کاملاً دوسیه ها را تحت مطالعه آورده و صحیحاً راپورت دهند که ناقص نباشد یعنی این بنده راجع بشعبه خود همان عرض میکنم

سردار معظم — بنده تصور میکنم که ما

نباید قائل بتأخیر جلسات باشیم باید جلسه آتیه را فردا قرار دهیم که باعتبار نامه ها رسیدگی شده رد و قبول آنها زودتر معلوم و مجلس شروع بکارهای مهم نماید

رئیس — ۲۰ فقره راپورت برای کار فردا

موجود است که ممکن است فردا رسیدگی شود و آنچه بنده میدانم ده فقره دیگر هم تقریباً تمام است و بقیه را ممکن است شعبات تحت مطالعه آورده و حاضر نمایند که برای جلسه بعد معین شود (اظهاری نشد) پس رأی میگیریم که جلسه آتیه فردا باشد یا خیر آقایانیکه تصویب مینمایند جلسه آتیه فردا باشد قیام نمایند (جمعی قیام نمودند) تصویب نشد چون ۲۶ نفر از ۶۰ نفر رأی دادند پس جلسه آتیه روز سه شنبه خواهد بود

مجلس یکساعت قبل از ظهر ختم شد

رئیس مجلس مؤتمن الملک